

Van veiligheid naar innovatie

Jan Dul

Rotterdam School of Management
Erasmus University
Vakgroep Management van Technologie en Innovatie
Hoogleraar Technology and Human Factors
jdul@rsm.nl

Inhoud

- Het traditionele arbo-denken
- Het nieuwe arbo-denken
- Arbo en innovatie

Arbo-model

Arbo als verplichting (“moet”)

Voor wie bedoeld?

De belangrijkste speler binnen een bedrijf is op **arbogebied** de werkgever/directeur, nu en in de toekomst. Bij de werkgever blijft de **wettelijke kernverplichting** van de Arbeidsomstandighedenwet liggen - **hi moet zorgen** voor zo goed mogelijke, veilige en gezonde werkomstandigheden!

Samen met zijn medewerkers (in de vorm van de ondernemingsraad, de personeelsvertegenwoordiging of de direct-belanghebbende werknemer) en zijn interne adviseurs (de preventiemeester/er of de arbocoördinator en/of externe adviseurs, zoals de arbo-dienst) dient hij zijn arbobeleid vorm te geven om te kunnen voldoen aan de kernverplichting.

Juist deze samenwerking maakt het noodzakelijk dat de catalogus zo begrijpelijk mogelijk is geschreven, zodat alle betrokkenen ermee kunnen omgaan.

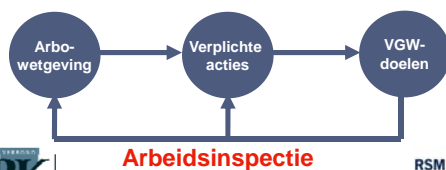
Wat wordt er minimaal van de bedrijven verwacht?

Onderstaande zaken worden minimaal van de bedrijven verwacht:
1. Het arbeidsomstandighedenbeleid vormt een integraal onderdeel van het bedrijfsbeleid. Het arbobeleid staat daarmee op gelijke voet met de overige beleidsaandachtspunten.

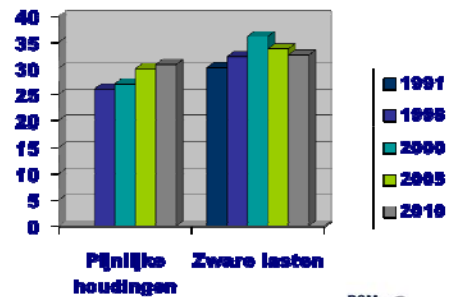

Traditioneel Arbodenken

“Command-Control”- model

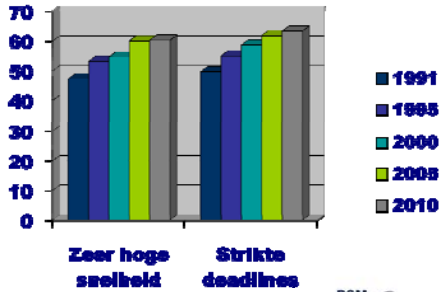

Fysieke belasting in Europa (1991-2010)

Fifth European Survey on Working Conditions 2010. European Foundation for Improvement of Living and Working Conditions, Dublin

Stress in Europa (1991-2010)

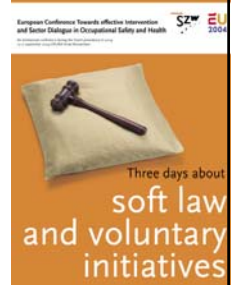
Fifth European Survey on Working Conditions 2010. European Foundation for Improvement of Living and Working Conditions, Dublin

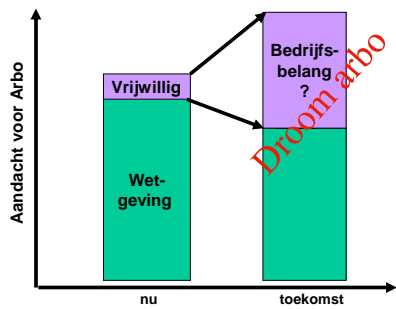
Nieuwe aanpak arbeidsomstandigheden

Van: 'command-control'
Naar: 'zelf-regulatie'

"If people can agree about something, then they are more likely to actually do it then when it is imposed on them"

Terugtrekende overheid

Naar: Fallentin (2004). Impact of regulatory initiatives for promoting musculoskeletal health. NVA workshop Zweden, maart, 2004

Inhoud

- Het traditionele arbo-denken
- Het nieuwe arbo-denken
- Arbo en innovatie

Mensen zijn belangrijk voor het realiseren van bedrijfsdoelen

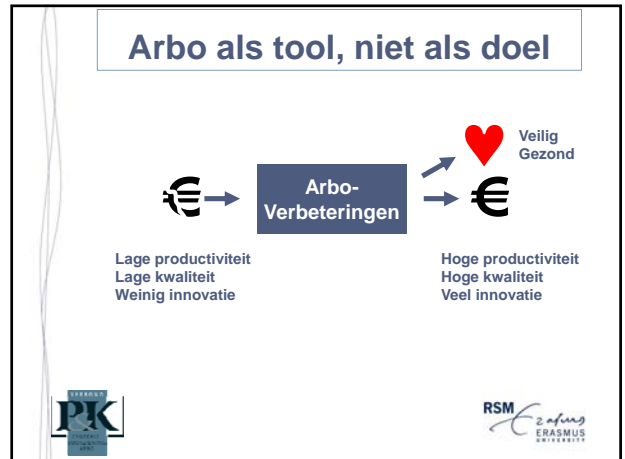
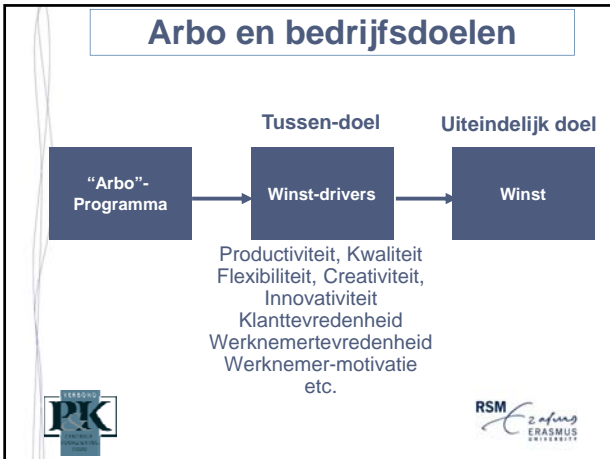
Mensen zijn belangrijk voor het realiseren van bedrijfsdoelen

"line managers have a vital role ...: **how to create an organization and work environment that foster productive output**"

"People management need to be a core operational process and **not solely a support function run by the human resource department**"

Arbo= Omstandigheden om te arbeiden en die kunnen leiden productieve medewerkers

Effecten van arbo-verbeteringen

Analyse van 38 wetenschappelijke studies

(% studies)		VGW-effecten	
		Negatief	Positief
Bedrijfs-effecten	Negatief	8%	3%
	Positief	3%	87%

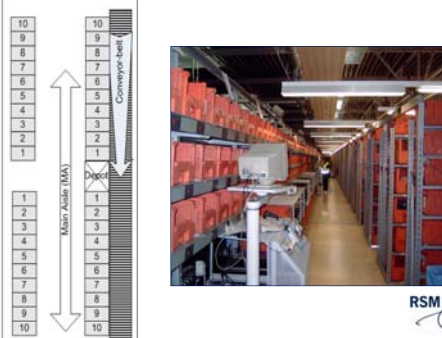
PK RSM ERASMUS UNIVERSITY

Neumann, P. & Dul, J. (2010). Human factors: spanning the gap between OM and HRM. International Journal of Operations & Production Management, 30 (9), 923-949

Voorbeeld magazijn

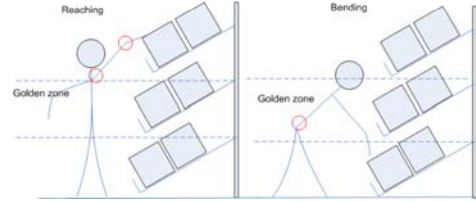
- Veel lopen

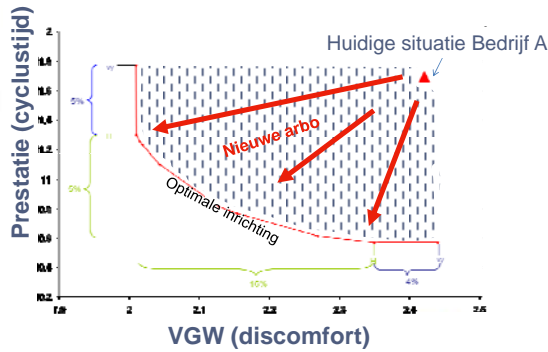
RSM ERASMUS UNIVERSITY

Arbeidsomstandigheden

- Veel reiken
- Veel bukken

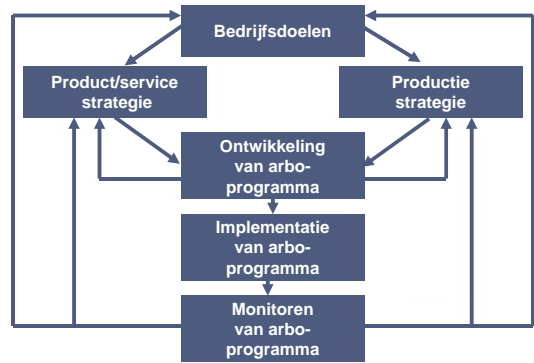

Resultaten

Larco, J.A., De Koeter, M.B.M., Roodbergen, K.-J., Dul, J. (2009) Managing Warehouse Efficiency and Worker Discomfort Through Enhanced Storage Assignment Decisions.

Integratie van arbo

Inhoud

- Het traditionele arbo-denken
- Het nieuwe arbo-denken
- Arbo en innovatie

RSM ERASMUS UNIVERSITY

Innovatie is belangrijk

Leo Beenhakker weg als directeur van Feyenoord

ROTTERDAM, 18 JAN. Leo Beenhakker stopt aan het einde van het voetbalseizoen als technisch directeur van Feyenoord. Hij bekleedt die functie sinds februari 2009. Hij maakt zijn vertrek bekend aan de vooravond van Ajax-Feyenoord. Die klassieker wordt morgen in Amsterdam gespeeld. Pagina 12

Regering Tunesië alweer gewijzigd

TUNIS, 18 JAN. Drie onderministeren in de gisteren gevormde nieuwe Tunesische regering zijn vandaag weer afgetreden. Het gaat om vertrouwenswaardigen van het vakverbond. Het is niet bekend waarom ze zijn opgevoerd. Pagina 6

'Gewenste daling suïcide onhaalbaar'

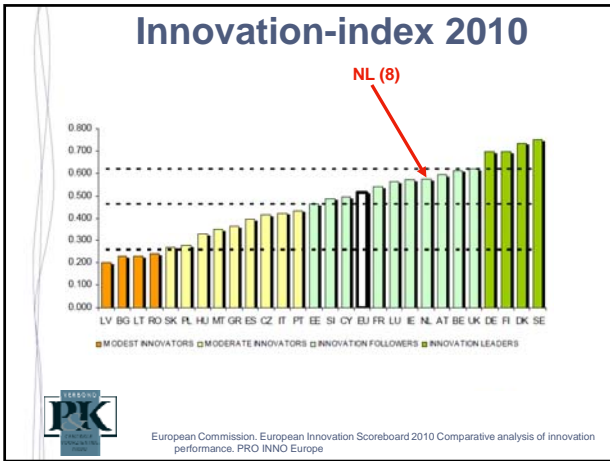
DEN HAAG, 18 JAN. Minister Schippers (Volkspartij) heeft VVD'ers het streven van haar voorganger Jon om het aantal zelfmoorden jaarlijks met 5 procent te

Studies naar kracht economie

Nederland verder achter bij innovatie

Door een onzer redacteurs
DEN HAAG, 18 JAN. Nederland raakt verder achterop met de investeringen in onderzoek en ontwikkeling. Het innovatief vermogen van Nederland blijft bovendien achter bij de ambitie tot de toprij van kennis economie te behoren. Pagina 6

Dat blijkt uit twee afzonderlijke studies naar de kracht van de Nederlandse economie die vanmorgen en gisteren zijn gepubliceerd. Uit de jaarlijkse voortgangrapportage over de 'Kennis- en Innovatieagenda 2011-2020' - een erfenis van het door voormalig premier Jan Peter Balkenende ingestelde Innovatieplatform - blijkt dat onze innovatiekracht op alle landen, Frankrijk, Denemarken en Finland, ondanks de economische crisis meer geld besteden aan onderzoek en ontwikkeling. Dat voorbeeld zouden we moeten volgen om de aansluiting niet te missen', aldus Rianoo Kaai. Minister Verhagen van Innovatie (CDA) wijst in een reactie op de CBS-cijfers vooral op de lichtgunstige in de laatste 12 maanden.

“Bottom up innovatie”

Medewerkers kunnen meer worden benut voor innovatie

Medewerkers als co-creators

Wat is bedrijfs-creativiteit

De productie door de medewerker van nieuwe en bruikbare ideeën voor producten, diensten, processen, systemen, werkmethoden, etc.

(e.g. Amabile, 1988; Amabile et al., 1996; Oldham and Cummings, 1996; Scott and Bruce, 1994; Woodman et al. 1993; Zhou, 1998)

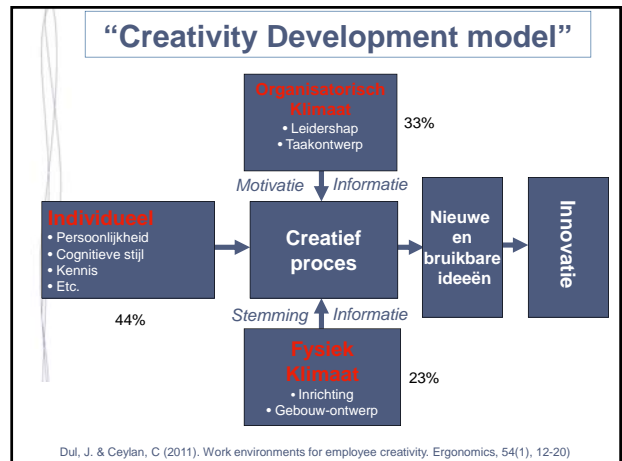
Innovatieve organisatie

Creatieve mensen

+

Stimulerende werkomgeving

(=Arbo)

Organisatorisch klimaat

	Nr	Organisatorisch klimaat
Taakontwerp	1	Uitdagend werk
	2	Teamwerk
	3	Taakrotatie
	4	Autonomie in het werk
Leiderschap	5	Coachende supervisor
	6	Tijd om na te denken
	7	Creative doelen
	8	Erkenning van creatieve ideeën
	9	Stimulansen voor creatieve resultaten

Dul, J. & Ceylan, C (2011). Work environments for employee creativity. Ergonomics, 54(1), 12-20

Fysiek klimaat

	Nr	Fysiek klimaat
Inrichting	10	Meubilair
	11	Kamerplanten/bloemen
	12	Kalmerende kleuren
	13	Inspirerende kleuren
	14	Privacy
Gebouw-ontwerp	15	Uitzicht via raam op natuurelementen
	16	Willekeurig uitzicht via raam
	17	Hoeveelheid licht
	18	Daglicht
	19	(Fysiek) binnenklimaat
	20	Geluid (positieve geluiden)
	21	Geur (positieve geuren)

Dul, J. & Ceylan, C (2011). Work environments for employee creativity. Ergonomics, 54(1), 12-20

Mogelijke verbeteringen

- Individueel niveau
 - Selectie creatieve medewerkers
 - Creative training voor medewerkers
 - Leiderschapstijlen van managers
 - Etc.
- Organisatorische werkomgeving = ARBO
 - Taakontwerp
 - Leiderschap
 - Etc.
- Fysieke werkomgeving = ARBO
 - Inrichting
 - Gebouw-ontwerp
 - Etc.

Bijdrage Arbo aan Innovatie

INNOVATIE
 Studenten innovatiemanagement van de Erasmus Universiteit adviseren Nederlandse bedrijven over creativiteit. Dat moet nu meer innovatie in het mkb leiden.

11
 Inhoud: Innovatie in de regio

Mkb mag afkijken van Google

'Dr. Frank-brood dankzij studenten'

Bijdrage Arbo aan Innovatie

- Product-innovatie
- Proces-innovatie

Conclusie 1

Toekomst van arbo na het "Arbowet-tijdperk":

Business centraal, in het bijzonder innovatie

Arbo als tool

Conclusie 2

Fases van Arbo (omstandigheden om te arbeiden voor VGW en bedrijfsprestatie)

- Nieuwe arbo** **Traditionle arbo**
1. **Afwijzend, ontkennd:** VGW problemen negeren en laten liggen,
 2. **Reactief:** VGW problemen die zich aandienen oplossen
 3. **Preventief:** VGW problemen voorkomen; pro-actief veiligheid- en gezondsbeleid
 4. **Gescheiden:** VGW en bedrijfsprestatie gescheiden onderdelen van bedrijfsvoering, maar bij Arbo wel aandacht voor bedrijfsprestaties
 5. **Geïntegreerd:** VGW en bedrijfsprestaties gezamenlijk benaderd als één onderdeel van bedrijfsvoering
 6. **Strategisch:** Arbo (VGW en presaties) onderdeel van strategie-bepaling en middel om primaire bedrijfsdoelen te realiseren

Dank voor uw aandacht

Email: jdul@rsm.nl
Website: www.rsm.nl/jdul

